

Bilagliste – Møde i Kystvandråd for Odense Fjord 26. februar 2025

Side 1	Bilag 1 – KL Faktaark om kystvandråd
Side 3	Bilag 2 – Kommissorium for Kystvandråd Odense Fjord (Besluttet)
Side 6	Bilag 3 – Katalog over muligheder for Kystvandrådet ved Odense Kommune/SDU
Side 15	Bilag 4 – Ideer til Kystvandrådsarbejde 2025-2027 ved tovholderne i OFS

Faktaark om kystvandråd

Ministeriet for Grøn Trepert og KL har den 13. december 2024 indgået Rammeaftale om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen i medfør af *Aftale om et Grønt Danmark* og *Aftale om Implementering af et Grønt Danmark*. Dette faktaark uddyber elementer i aftalen.

Rolle og ansvar

Kystvandrådene er rådgivende partnerskaber, der arbejder på tværs af et eller flere vandoplande i områder med et stort kvælstofindsatsbehov. Kommunerne har ansvaret for kystvandrådene og leder møderne i rådene. Hvert kystvandråd er forankret i en sekretariatskommune. Der findes 4 eksisterende kystvandråd, og kommunerne har mulighed for at søge om at oprette op til 14 nye kystvand-råd.

Kystvandrådenes rolle er at rådgive kommuner og de lokale treparter ved at bidrage med viden om lokale virkemidler og analyser, der kan understøtte den lokale indsats for sundere kystvand. Et kystvandråd kan bestå af op til 20 medlemmer fra lokale foreninger, erhvervs- og interesseorganisationer således, at der sikres en ligelig repræsentation.

Kystvandrådenes opgaver er:

- at gennemføre lokalt forankrede analyser med henblik på at afdække, om der kan findes alternative veje til at opnå målopfyldelse, som defineret i EU's vandrammedirektiv.
- at afprøve konkrete nye og alternative veje og metoder gennem forsøgsprojekter.
- at bidrage til at skabe en fælles forståelse for de lokale udfordringer i kystvandet og dermed forankre ansvar og generere ejerskab i lokalsamfundet.
- at arbejde for at sikre realisering af de nødvendige indsatser i den efterfølgende implementeringsfase.
- identificerer potentielle virkemidler og supplerende indsatser, som fx muslinger, udplantning af ålegræs og biogene rev, foretager lokale analyser mv.

Kystvandrådene fortsætter således som udgangspunkt deres arbejde. Kystvandrådene skal være i tæt dialog med de lokale treparter om deres konkrete arealerfaringer med henblik på at sikre implementérbar rådgivning fra kystvand-rådene. Tidsramme

Kystvandrådene nedsættes efter ansøgning fra en kommune og arbejder i perioden foråret 2025 til ultimo 2027. Centrale milepæle for kystvandrådene er:

- frem til udgangen af 2025 at bidrage med lokalt forankrede analyser og rådgivning til de lokale treparter arbejde med omlægningsplanen.
- frem mod genbesøget af kvælstofindsatsen i sommeren 2026 at bidrage med forslag til virkemidler med tilhørende analyser for det opland, kystvandrådet er nedsat i, således at arbejdet kan indgå i forslag til Vandområdeplanerne 2027-2032, som sendes i høring med udgangen af 2026. Frist for aflevering af kystvandrådets forslag til virkemidler er maj 2026.
- frem mod udgangen af 2027 kan kystvandrådet bidrage med analyser, og forsøgsprojekter, samt bidrage til at sikre effektiv implementering af areal-omlægning og evt. nye virkemidler.

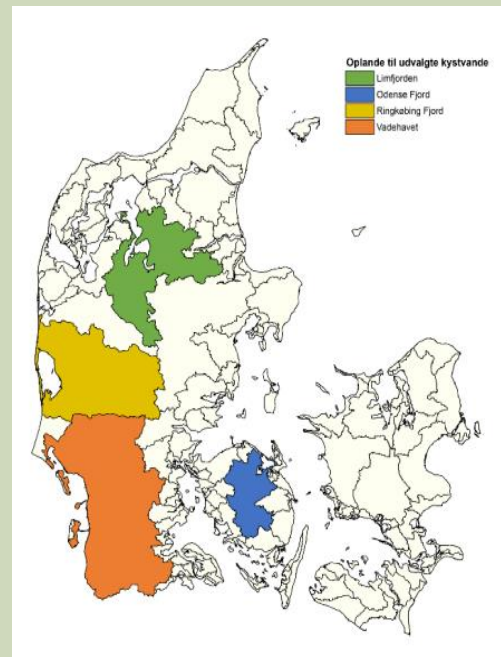
Herudover vil kystvandrådene løbende fungere som rådgivere og videnressourcer for de lokale treparter.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) understøtter kystvandrådene og har ansvaret for at bistå og følge med i arbejdet ved nedsættelse af en styregruppe ledet af SGAV og med deltagelse af KL og kystvandrådenes sekretariatskommuner. SGAV udarbejder en grundpakke, som kystvandrådene kan tage udgangspunkt i. SGAV bidrager endvidere med en tværgående opsamling af alle kystvandrådenes arbejder og konkrete forslag til indsatser. Endvidere kvalitetssikrer SGAV kystvandrådenes forslag til indsatser med tilhørende analyser, der afleveres maj 2026, således at de i relevant omfang kan indgå i forslag til Vandområdeplanerne 2027-2032.

Åbning af ansøgningsrunde i 2025

Primo 2025 åbnes for ansøgning om at komme i betragtning som kystvandråd i 2025-2027, således at kystvandrådene nedsættes i første kvartal 2025. Der vil kunne søges midler om sekretariatsdrift og forsøgsprojekter. Det er kommunerne, som kan ansøge om at nedsætte et kystvandråd. Ansøgningsmateriale og vejledning bliver tilgængeligt på SGAVs hjemmeside.

Rammer for kystvandrådernes opgaver følger det til enhver tid gældende lovgrundlag.

Eksisterende kystvandråd nedsat i oplandet til den centrale del af Limfjorden, Odense Fjord, Ringkøbing Fjord og Vadehavet

Kommissorium for Kystvandråd Odense Fjord

Kystvandrådet for Odense Fjord er en forsamling af interessenter omkring fjorden. Rådet har til opgave at bidrage med lokal viden til arbejdet med at sikre god økologisk tilstand i Odense Fjord. Odense Fjord og opland blev i 2023 udpeget som et af fire kystvandråd i Danmark. I oktober 2024 er Kystvandråd Odense Fjord blevet bevilliget fortsættelse med det formål at fastholde den lokale forankring samt fortsat sikre ejerskab i den videre implementering af forslag til vandområdeplanerne 2021-2027 (VP3II) til og med 2027.

Ophæng og forbindelse til lokal grøn trepart

Kystvandråd Odense Fjord blev udpeget til at bidrage med lokal viden og havde til opgave sammen med anerkendte eksperter at klarlægge kystvandets væsentligste udfordringer for at opnå målopfyldelse samt udarbejde kvalificerede forslag til et indsatsprogram, der sikrer målopfyldelse i kystvandet jf. EU's vandrammedirektiv.

Af "Aftale om et Grønt Danmark" fra juni 2024 fremgår det, at kystvandrådene har til opgave at bidrage til en stærk lokal forankring, ejerskab og helhedstænkning. Rådet har til opgave at identificere potentielle virkemidler og supplerende indsatser og foretage lokale analyser mv.

Kystvandrådene skal være i tæt dialog med den lokale grønne trepart for Odense Fjord (tidligere vandoplandsstyregruppe) om deres konkrete arealerfaringer med henblik på at sikre implementerbare anbefalinger fra kystvandrådene.

Opgaven

Kystvandrådet for Odense Fjord har som overordnet opgave at bidrage til målopfyldelse af EU's vandrammedirektiv i Odense Fjord.

Konkret sker dette gennem samarbejdet med den lokale grønne trepart om implementeringen af indsatserne i *Aftalen om et grønt Danmark*. Herunder eksempelvis at:

- Beregne og genberegne presfaktorer, virkemidler og tiltag, som kan bidrage direkte til implementeringsarbejdet
- Anbefale løsninger og områder, der bidrager til den lokale grønne treparts arbejde
- Arbejde for mere lokal viden i vandområdeplanerne

Medlemmer

Kystvandrådene består af et partnerskab med op til 20 medlemmer fra interesseorganisationer og foreninger, som har lokal tilknytning til kystvandet og kan medvirke til lokal forankring og inddragelse af lokal viden.

Hver medlemsorganisation har mulighed for at udpege to repræsentanter til rådet, et ordinært medlem og en suppleant. Hver medlemsorganisation må maksimalt deltage med to personer

på møder i kystvandrådet. Kystvandråd Odense Fjord skal søge at have medlemmer fra følgende kategorier:

- Kommuner i kystvandoplandet
- Relevante landsdækkende erhvervsorganisationer
- Repræsentanter for forsyningsselskaberne i kystvandoplandet
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, eller som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser
- Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål eller i øvrigt er knyttet til interesser forbundet med beskyttelse og benyttelse af vand.

Rådet består af

Grønne organisationer (NGO'er)

- Danmarks Naturfredningsforening
- Dansk Ornitologisk Forening
- Friluftsrådet
- Danmarks Sportsfiskerforbund

Erhvervsorganisationer

- L&F Centrovice
- Dansk Gartneri
- Marius Pedersen
- HJ Hansen

Forsyningsselskaber/ kommunalt ejede selskaber

- Fjernvarme Fyn
- Odense Renovation
- Vandcenter Syd
- Odense Havn

Opdateret 04.02.2025

Derudover kan relevante aktører som kommuner og vidensinstitutioner, der bidrager aktivt til Kystvandrådets arbejde, deltage i møderne.

Optagelse

Nye organisationer kan søge rådet om optagelse. Optagelse kræver simpelt flertal blandt de delegerede, hvor hver medlemsorganisation har én delegeret. Kystvandrådet skal søge at have en bred repræsentation samt en balance mellem organisationer i de fire nuværende kategorier: Grønne organisationer (NGO'er), erhvervsorganisationer, forsyningsselskaber/ kommunalt ejede selskaber og kommuner.

Mødeaktivitet

Kystvandrådet mødes som udgangspunkt fem gange årligt. Møderne bliver holdt efter behov, dvs. hvis der til et møde ikke vurderes at være nok emner til dagsordenen, kan mødet aflyses med 7 dages varsel.

Hvert år i januar får rådets medlemmer mødeplanen for det kommende år. Sekretariatet i Odense Fjord Samarbejdet indkalder og faciliterer møderne. Der udsendes en foreløbig dagsorden for mødet 15 dage før. Den enkelte organisation kan derpå supplere med ønsker til dagsordenen. Dette skal være sekretariatet i hænde senest 10 dage før mødet. Den endelige dagsorden bliver så udsendt 7 dage inden mødet.

14 dage efter hvert møde vil referatet fra seneste møde være tilgængeligt på odensefjordsamarbejdet.dk/kystvandraad.

Udtalelser

Rådet udtaler sig om lokale forhold, der har relation til Odense Fjords vandmiljøtilstand.

Idekatalog over **muligheder** for Kystvandrådet ved Odense Fjord

Marie Helledie &
Paula Canal-Vergés

Først nogle spørgsmål at reflektere over

Hvorfor laver vi et projekt?

- Hvad skal det kunne og hvor henne?
- Hvilken politik/program bør det opfylde?
- Hvad er hovedinteressen?
 - Marine vs Ferskvand
 - Biodiversitet vs klimatilpasning vs vandrammedirektiv
- Hvor kommer finansiering fra?

Multifunktionalitet vs. Effektivitet

- Multifunktionalitet er attraktivt, men kan ikke opfylde det hele 100 %

Værktøjer

Ferskvands Virkemidler

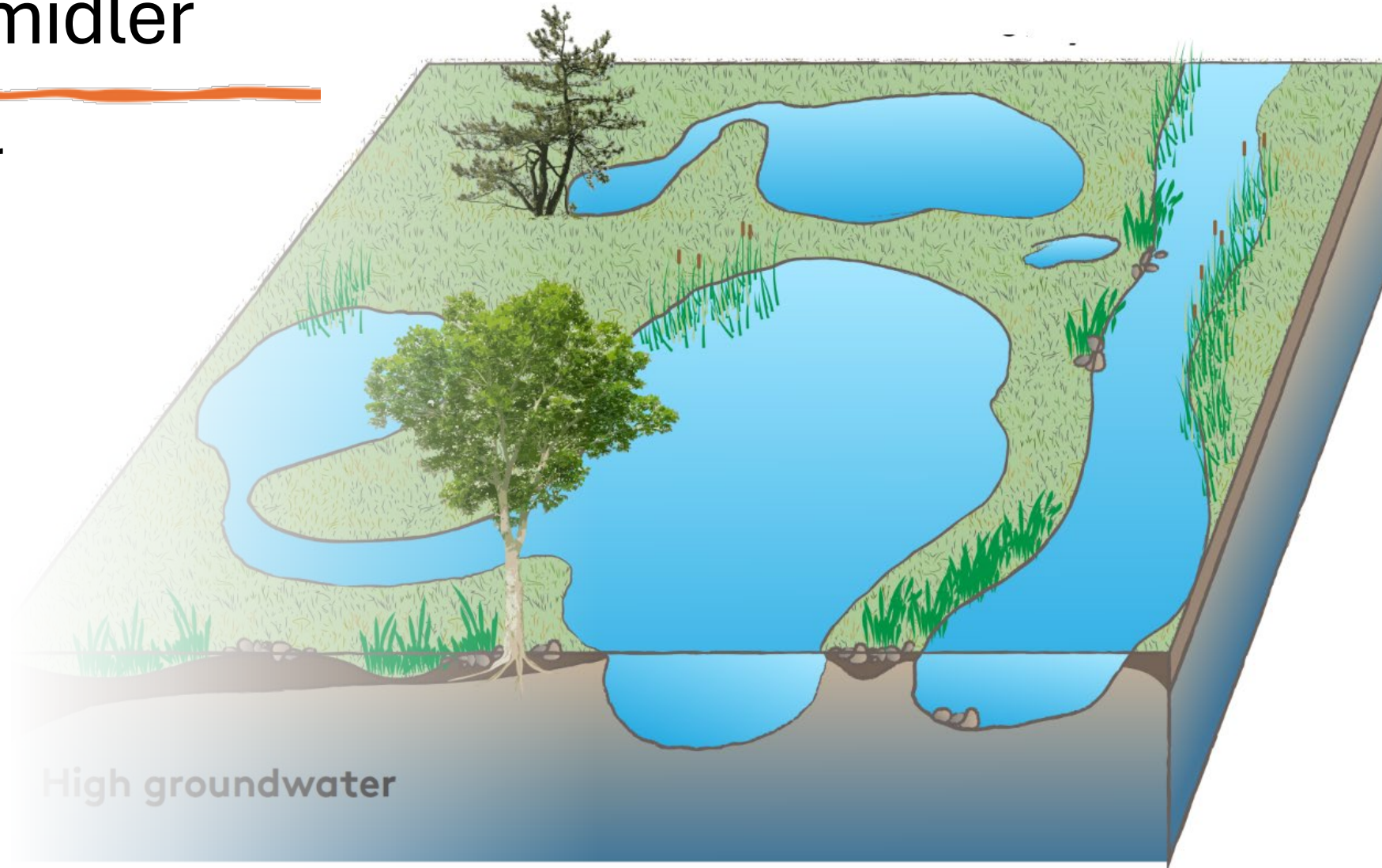
Marine Virkemidler

Reduktioner på dyrkningsfladen/belastning

Forbedring af monitoring i opland

Ferskvands Virkemidler

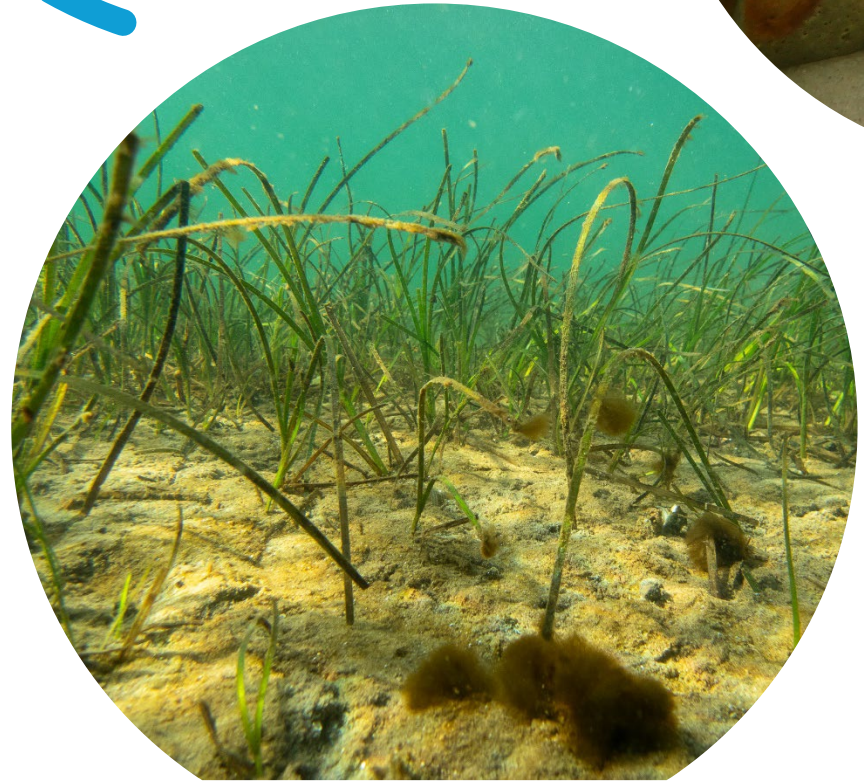
- Holistiske Vådområder
- LavbundsJORDE
- Minivådområder (!!?)

*Hvad med lysåbennatur? Ex. Mose, enge overdrev

Marine virkemidler

- Barriererev
- Ålegræs
- Strandeng/Uddigning

Reduktioner på dyrkningsfladen

- Skovrejsning
- Landbrugspraksis

Monitorering og modellering i opland

Target monitorings programmer (projekt fokuseret, hotspot analyser, andre økologisk funktionaliteten)

Monitorings metoder/protocoler (good to know vs need to know)

Gembesøg af Kystvandråd oplands plan

Hovedpointer

Prioritering af formål for virkemidler som overordnet tema

➤ Multifunktionalitet vs effektivitet

Design af mere naturlige vådområder

Strandenge som multifunktionelle løsninger

Sæsonbestemt reduktion af gødskning

Genbesøge model for reduktion af kvælstof i oplandet til Odense Fjord

(Kystvandrådsrapport, 2024)

*Er der behov, tid og ressourcer til at gennemføre flere demonstrationsprojekter? Hvilket? (prioritering)

**ODENSE
KOMMUNE**

Ideer til Kystvandrådsarbejde 2025-2027

Tovholdere mfl. OFS

Møde KVR Odense Fjord 26. februar 2025

SEGES
INNOVATION

Ideer fra Tovholdere, OFS

- Faglig support i forbindelse med udtagningsindsats
 - Op i skala og op i tempo. Hjælp til at håndtere større ådalsprojekter på tværs af kommunegrænser
 - Hjælp til at sammentænke næringsfattig natur og N-reduktion. (fx følsomhedsanalyse)
- Årsag til forhøjede fosfor-værdier ved Seden Strand østlig del
 - Supplere med målinger af næringsstoffer i oplandet for at klarlægge årsag
- Iltsvind i vandløb
 - Monitering for at finde omfang
 - Afdække årsag
 - Finde løsninger

Ideer fra Tovholdere, OFS - fortsat

- Hotspot-undersøgelse
 - Undersøge om der kan overføres viden fra mindre område til hele oplandet
- Undersøge årsag og konsekvenser ved fald i nitrat i vandløb om sommeren
 - Undersøge hvorfor sommerkoncentrationer falder
 - Undersøge hvad det har af konsekvenser for fjorden
- Marin naturgenopretning (midler søges i fond for Marin Naturgenopretning)
 - Forsat etablering af stenrev, ålegræs, muslinger
- Miniådale til reduktion af fosfor (midler søges i "forsøgsprojekter")